

โครงการจัดการความรู้ (KM)

เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

“แนวทางการพัฒนา
สื่อการเรียนการสอน”

2557

**สรุปองค์ความรู้จากการจัดโครงการจัดการความรู้ (KM)
เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน”**

ด้วยคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มุ่งหวังที่จะผลิตพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรอบรู้ในวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความรับผิดชอบสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม ตามวิสัยทัศน์ของคณะฯ คือเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บูรณาการความรู้สู่ชุมชน โดยอาศัยความร่วมมือจากองค์กรภายนอก ตามพันธกิจการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ

จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ฝ่ายวิชาการจึงตระหนักการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานทันสมัยตามเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น เป็นสิ่งที่มีการพัฒนาขึ้นตลอดเวลา การเรียนและการใช้สื่อสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เพื่ออาจารย์จะได้นำมาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น คณะฯ จึงจัดโครงการจัดการความรู้ (KM) เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรื่อง แนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2557 ณ ห้องประชุมธวัช บุรีรักษ์ ชั้น 12 คณะสังคมศาสตร์ โดยเชิญวิทยากร อาจารย์ ดร.รัฐพล ประดับเวทย์ จากคณะศึกษาศาสตร์ที่เชี่ยวชาญด้านสื่อการเรียนการสอน มาเป็นวิทยากรบรรยายช่วงแรกและช่วงที่สองจะมีการระดมสมองจากคณาจารย์คณะสังคมศาสตร์ของทุกภาควิชา เพื่อมาแลกเปลี่ยนแนวความรู้และนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ตั้งไว้ อันจะนำไปสู่กระบวนการทำงานที่มีระบบและทิศทางเดียวกันต่อไป

สรุปการใช้สื่อการเรียนการสอนของแต่ละบุคคล
สื่อการเรียนการสอนและวิธีการสอนของวิทยากร
อาจารย์ ดร.รัฐพล ประดับเวทย์

เริ่มแรกของการสอนจะมีการแนะนำตัวเองเป็น VDO ในคาบแรก ด้วยโปรแกรมทางอินเทอร์เน็ตสำเร็จรูป เป็น VDO ง่ายๆ ที่ให้นิสิตจดจำอาจารย์ผู้สอนได้ การเรียนการสอนจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันนิสิตขาดการต่อยอดแนวความคิด ดังนั้น วิทยากรจึงแนะนำลักษณะการสอน ดังนี้

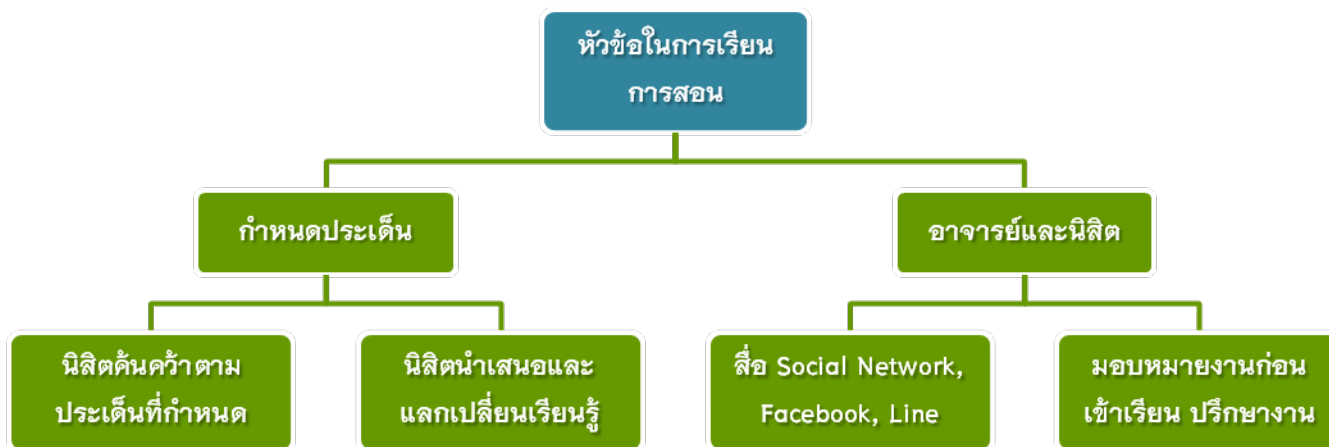
- 1) ต้องกำหนดหัวข้อก่อนว่าอยากให้นิสิตได้อะไร ในคาบเรียนนั้นๆ ตามเวลาที่กำหนด เช่น 45 นาที แล้วออกมานำเสนอหน้าห้อง
- 2) เมื่อครบเวลาที่กำหนด ต้องมาดูว่าข้อมูลที่ได้มาอ้างอิงที่มาได้ถูกต้องหรือไม่
- 3) เริ่มให้นิสิตมาอธิบายสิ่งที่ค้นคว้าให้เพื่อนในห้องฟัง ภายใน 5 นาที จะทำนิสิตมีความอยากรู้อยากเรียนมากขึ้น

อาจารย์ใช้สื่อ Facebook ในการติดต่อสื่อสารกับนิสิต ทำให้รู้จักและคุ้นเคยมากขึ้น มีการมอบหมายงานผ่าน Facebook ทำให้รู้ว่านิสิตเข้ามาดูหรือให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด ดูได้จากการกดถูกใจ (Like) ซึ่งจะปรากฏชื่อของนิสิตทำให้เป็นการกดดันให้เข้าเป็นอ่าน หรือศึกษาข้อมูลมาก่อนเรียน

นอกจากนี้ วิทยากรยังเสนอแนะให้มีการบอกหัวข้อการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง เพื่อให้นิสิตได้เตรียมศึกษาข้อมูลมาก่อน แต่จะไม่บอกล่วงหน้าว่าจะทำกิจกรรมอะไร ด้านวิธีการวัดผลนั้นจะทำข้อตกลงกับนิสิตก่อนในคาบแรกที่สอน โดยเน้นกิจกรรม

การมีส่วนร่วมภายในห้องเรียน ซึ่งเน้นศูนย์กลางที่นิสิตและตัวอาจารย์ผู้สอนรับได้ อาจารย์ผู้สอนจะมีการบันทึกหลังการสอนในแต่ละครั้งเพื่อให้จำนิสิตแต่ละคนได้ เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมของนิสิต ความเอาใจต่อการเรียน การแสดงออก การมีส่วนร่วม ซึ่งนิสิตแต่ละคนจะมีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน โดยจะใช้ระบบการสอนเหมือนประเทศนิวซีแลนด์ คือ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้นิสิตมีความสุขในการเรียนและมีการต่อยอดแนวความคิด

แผนภาพ: สรุปการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยากร

สื่อการเรียนการสอนที่ใช้และปัญหาที่พบ แนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อนำมาพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของคณาจารย์คณะสังคมศาสตร์ แยกเป็นรายภาควิชาดังนี้

ภาควิชาประวัติศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาวิตรี พิสูจน์พงศ์

วิชาที่สอนเป็นวิชาทางด้านประวัติศาสตร์ ซึ่งต้องมีการนำเสนอเนื้อหาของประวัติศาสตร์แต่ละด้าน ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ คือ PowerPoint มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้นิสิตเข้าใจ มีการเปิด VDO เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่สำคัญให้นิสิตดู และให้นิสิตวิจารณ์หนังสือ ด้านปัญหาที่พบบ่อยในการใช้ PowerPoint ประกอบการสอน คือ นิสิตบอกว่ามีเนื้อหาเยอะ ด้านแนวทางแก้ไขนั้น จะมีการสรุปเนื้อหาจากที่สอนทุกครั้ง และการออกภาคสนาม เพื่อให้นิสิตได้สัมผัสกับประสบการณ์จริง ซึ่งจะส่งเสริมให้จดจำรายละเอียดเนื้อหาต่างๆได้ง่าย

โดยสรุป วิธีการสอนจึงมีรวมทุกอย่าง เริ่มจากการสอนทฤษฎี การออกภาคสนาม การให้นิสิตวิจารณ์ และจัดนิทรรศการเพื่อสื่อสารให้ทุกคนเข้าใจ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้นิสิตจดจำได้ดีมากขึ้น โดยจากประสบการณ์พบว่านิสิตทุกคนชอบออกภาคสนามดูสถานที่จริง ถัดมาเป็นการดู VDO

อาจารย์ปิยะนาถ อังควาณิชกุล

วิชาที่สอนเป็นวิชาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย จะมีการใช้สื่อที่ผสมผสานทั้งบรรยายและ PowerPoint หากมีเวลาเพียงพอจะให้นิสิตชมภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ในห้องเรียน หรือหากไม่มีเวลาก็จะมอบหมายให้นิสิตชมภาพยนตร์มาเอง โดยมีวัตถุประสงค์คือส่งเสริมให้นิสิตสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดคือเรื่องจริง สิ่งใดคือสิ่งปรุงแต่ง ทั้งนี้ ก่อนการชมภาพยนตร์จะบอกนิสิตว่าจะมีการสอบ และเมื่อมี

การสอบจริงๆ พบว่านิสิตมีความตั้งใจดูและจดจำได้ดี และจะพานิสิตออกภาคสนามทุกภาคการเรียน เพื่อให้นิสิตได้เรียนรู้สถานที่จริงโดยไม่จำเป็นต้องสอบหรือไม่สอบซึ่งทำให้นิสิตตื่นเต้น สนุกสนาน และจดจำรายละเอียดต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

อาจารย์โดม ไกรปรกรณ์

วิชาที่สอนเป็นวิชาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย ก่อนการสอนจะมีการวางแผนการเรียนการสอนไว้ จะไม่สอนเนื้อหาเยอะ ให้ดูภาพยนตร์ แล้วให้วิเคราะห์ เพราะภาพยนตร์จะมีทั้งข้อเท็จจริงและสร้างขึ้น ก็จะไปเปรียบเทียบกับเนื้อหาประวัติศาสตร์ที่ให้ไป ทำการบ้าน พอคาบถัดไปก็จะมีการวิจารณ์สิ่งที่ดูมา นิสิตก็จะเข้าใจมากขึ้น โดยไม่ต้องอธิบายอะไรมาก ปัญหาที่พบคือมีนิสิตกลุ่มหนึ่งที่ไม่สนใจวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือชี้แจงให้นิสิตทราบ ถ้านิสิตไม่ตั้งใจจะไม่ผ่านวิชานี้ ทุกอย่างจึงขึ้นอยู่กับนิสิต ซึ่งนิสิตก็จะคิดได้ ด้านการกระตุ้นให้นิสิตอยากเรียนนั้น จะนำประเด็นสถานการณ์ต่างๆ ในปัจจุบันมาเป็นหัวข้อเพื่อให้นิสิตสนใจ แล้วค่อยโยงไปหาเนื้อหาที่จะสอน

อาจารย์ศัทธากร ศศิธรามาต

วิชาที่สอนคือประวัติศาสตร์ตะวันตก จะเน้นให้นิสิตมีความเข้าใจ สื่อที่ใช้แผนที่ รูป ไปสเตอร์ ให้นิสิตอภิปรายจากสิ่งที่ดู ส่วนสื่อ PowerPoint จะแจกให้นิสิตไปอ่านเองที่บ้าน การสอนจะเน้นให้นิสิตได้พูดคุยแสดงความคิดเห็น ปัญหาที่พบคือนิสิตตั้งคำถามประเด็นนอกกรอบที่เราเตรียมมา ทำให้บางครั้งตอบไม่ได้ ก็จะยกไปตอบในคาบถัดไป

ภาควิชาบริหารธุรกิจ

รองศาสตราจารย์ณัฏช์ กุลสิริ

มีการใช้สื่อ PowerPoint โดยแจกข้อมูลให้นิสิตทั้งหมดตั้งแต่ครั้งแรกที่สอน มอบหมายงานผ่านหัวหน้าห้อง ซึ่งนิสิตทุกคนต้องอ่านศึกษาข้อมูลมาก่อนเข้าเรียน มิฉะนั้นจะเรียนไม่รู้เรื่อง เนื่องจากเนื้อหาของรายวิชานั้นค่อนข้างยากเพราะเป็นการคำนวณ จากประสบการณ์การสอนนั้น นิสิตไม่เคยคุยกันในห้องเรียน เพราะถ้ามีการคุยกันจะทำการสอบทันที ลักษณะการสอนจะสอนเนื้อหาที่มีความยาก เพื่อให้ นิสิตฝึกทำให้โจทย์ให้ได้ และเวลาสอบนิสิตจะทำได้ ทุกครั้งก่อนการสอนจะมีการเตรียมการสอนดีมาก ดังนั้นทุกคำถามที่เด็กถามจะตอบได้ 99.99%

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยดา สมบัติวิวัฒนา

สอนวิชาการเงินและวิชาสัมมนา ในการสอนระดับปริญญาตรีนั้น ทั้งสองวิชาจะวิธีการสอนที่ไม่เหมือนกัน ก่อนสอนจะบอกนิสิตก่อนว่าอาจารย์ไม่ได้ใจดี นิสิตก็จะรู้และตั้งใจเรียน และจะมาตกลงกันเพื่อให้เข้าใจตรงกันว่าวิชาสัมมนานี้เป็นวิชาที่เตรียมเข้าสู่ชีวิตการทำงานจริง โดยจำลองสถานการณ์จริง โดยให้รุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาแล้วมาเป็นพี่เลี้ยง รวมทั้งการประเมินนิสิตด้วย ดังนั้นนิสิตก็จะมี การพัฒนาตนเอง ปัญหาที่พบคือนิสิตมีลักษณะหลากหลาย กล่าวคือ มีทั้งขยัน ซื่อสัตย์ นิสิตแต่ละรุ่นจะมีนิสัยไม่เหมือนกัน ดังนั้นก็จะปรับวิธีการสอนให้เข้ากับนิสิต โดยจะสอนให้ปฏิบัติจริง เช่น การเล่นหุ้น ให้ไป 10 ล้านบาท ดังนั้นสิ่งที่ได้มากต้องมากกว่า 10 ล้านบาท ให้นิสิตไปศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์ของจริง และเอาข้อมูลนั้นมาทำการบ้าน

อาจารย์ศุภินญา ญาณสมบุญรณ์

เนื่องจากมีวิชาสอนที่เนื้อหาค่อนข้างยาก เช่น การเงิน บัญชีและบริหาร สื่อที่ใช้จะเป็น PowerPoint จะสอนโดยเน้นการสร้างแรงจูงใจโดยไม่มีคะแนน คือจะมอบหมายงานให้ไปทำ แต่จะทำหรือไม่ทำก็ได้ แล้วมาเฉลยในห้อง อยากรู้นิสิตเข้าใจและทำได้ด้วยตนเอง จะได้รู้จุดที่มีปัญหา แล้วค่อยมาเฉลย โดยให้นิสิตเป็นศูนย์กลาง ให้รู้จักคิดวิเคราะห์ วิจัยจริง วิธีการสอนจะเป็นลักษณะบรรยาย หรือ สอดแทรกกิจกรรมในห้องเรียน

อาจารย์อัจฉรียา ศักดิ์ณรงค์

สอนวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ซึ่งเป็นวิชาความหวังของนิสิต เพราะเนื้อหาไม่ยากมากจนเกินไปเหมือนวิชาอื่นๆ สื่อที่ใช้ประกอบการสอนคือ PowerPoint ที่มีแต่ข้อหัว มีรูปภาพที่ดึงดูดความสนใจ แต่ไม่มีรายละเอียด เนื่องจากถ้าใส่รายละเอียดใน PowerPoint หมด นิสิตก็จะไม่ตั้งใจฟัง ส่วนวิชาการโรงแรมนั้น จะใช้วิธีเปิดคลิป VDO ให้นิสิตดู เนื่องจากบางอย่างไม่มีสถานที่จริง เช่น การปูเตียง เพื่อให้ นิสิตดูว่ามีวิธีทำอย่างไร และส่งให้ไปฝึกงานภายนอกสถานที่จริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จริง

อาจารย์จิตอุษา ชันทอง

สอนวิชาบัญชี สื่อที่ใช้จะเป็นแผ่นทาบ บรรยายเนื้อหา และแสดงตัวอย่าง ทำแบบฝึกหัด เพื่อให้เป็นคะแนน ซึ่งนิสิตจะชอบให้เขียนแผ่นทาบเพราะเข้าใจง่าย และนิสิตต้องลงมือปฏิบัติเขียนหัดทำแบบฝึกหัดและอาจารย์เดินดูในห้อง ใครผิดหรือไม่เข้าใจตรงไหนก็จะอธิบายให้เข้าใจ หรืออาจจะให้ทำงานที่ได้รับมอบหมาย

กรณีศึกษาเป็นการบ้าน ทั้งนี้ต้องเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี เพราะต้องตอบคำถามนิสิตให้ได้

ภาควิชาภูมิศาสตร์

อาจารย์สถาพร มนต์ประภัสสร

ลักษณะการสอนนั้น จะต้องดูว่าเป็นวิชาอะไร ถ้าเป็นวิชาทฤษฎีก็จะเน้นเนื้อหาเป็นหลัก สื่อที่ใช้คือ PowerPoint ส่วนวิชาที่เป็นการปฏิบัติจะให้นิสิตฝึกจริงในห้องแล็บ และมีใบรับรองมายืนยัน โดยมีคะแนนให้ และมีการส่งงานผ่าน Facebook ดังนั้นการสอนก็จะใช้สื่อที่หลากหลายทั้งบรรยาย PowerPoint และฝึกปฏิบัติจริง

อาจารย์สุวิสวัสดิ์ อธิรัตน์

วิชาที่สอนเป็นวิชาด้านภูมิศาสตร์ ถ้าเป็นวิชาเน้นเนื้อหาบรรยาย สื่อที่ใช้ก็จะเป็น PowerPoint ถ้าเป็นวิชาปฏิบัติ เช่น การแปลภาพ ก็จะทำในห้อง โดยให้ดูภาพและเรียกถามทีละคนว่านิสิตเข้าใจหรือไม่ โดยให้ตอบบนพื้นฐานความจริงอ้างอิงทฤษฎีที่ได้เรียนมา ปัญหาในการเรียนการสอนคือนิสิตจะหลับ ดังนั้นวิธีการสอนก็จะเดินสอนทั่วห้อง เพื่อให้นิสิตตื่นตัว ไม่แจก PowerPoint แต่ให้นิสิตจดและศึกษาค้นคว้าเอง ด้านวิชาที่สอนนิสิตวิชาเอกสังคมศึกษา สื่อการสอนโดยหลักคือ PowerPoint แต่จะมีเนื้อหาส่วนอื่นๆ มาแทรก ทั้งการหาข้อมูลจากเว็บไซต์มาเพิ่มเติมหรือเล่นเกมส์ในห้องเรียนที่เสริมทักษะ

อาจารย์ชมชนก เลี้ยงวัฒนพร

วิชาที่สอนเป็นวิชาเทคนิค วิเคราะห์ สื่อที่ใช้บรรยายจะเป็น PowerPoint ที่เน้นรูปและเทคนิคขั้นตอนการทำ ไม่ลงเนื้อหาเพราะจะพยายามให้นิสิตฟังและจดทำความเข้าใจ ซึ่งแบ่งการสอนเป็น 2 ส่วน ชั่วโมงครึ่งแรกเป็นการบรรยาย และชั่วโมงครึ่งหลังเป็นการฝึกปฏิบัติในห้องแล็บ เช่น การแปลงภาพ ให้นิสิตปฏิบัติในห้องเรียน รอบแรกจะปฏิบัติให้ดูและทำไปพร้อมๆ ประมาณ 5 ครั้ง และให้นิสิตรวบรวมความรู้ที่ได้ทั้งหมดจากที่เรียนทำรายงาน โดยอาจารย์ผู้สอนจะคอยติดตามเป็นระยะว่าทำถึงขั้นตอนไหนบ้าง แต่จะไม่บอกว่าที่ทำนั้นถูกหรือผิด จะให้นิสิตอิสระในการคิดเอง และมานำเสนอหน้าห้องเรียน พร้อมให้คะแนน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัลยาณี กุลชัย

วิชาที่สอนเป็นวิชาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ชั่วโมงแรกจะมีข้อตกลงในห้องเรียนคือห้ามเล่นโทรศัพท์มือถือ ถ้าพบจะถูกยึด 1 วัน และสื่อการเรียนการสอนเมื่อก่อนจะเป็น PowerPoint และยื่นบรรยายอย่างเดียว ปัญหาที่พบคือนิสิตจะง่วงนอน ไม่ตั้งใจ ก็เลยปรับแก้คือจะสอน 2 ครั้ง แล้วให้ทำงานกลุ่มโดยมอบหมายให้ไปศึกษาแหล่งท่องเที่ยวจริงที่สนใจแล้วจัดทำเป็นคู่มือ หรือคลิป VDO แล้วให้นำมาเสนอหน้าห้องเรียน เพื่อให้เพื่อนในห้องเรียนซักถาม นิสิตก็จะได้รับความรู้เพิ่มเติมจากที่อาจารย์สอน เพราะในส่วนที่นิสิตนำมาเสนอหน้าห้องนั้นอาจารย์จะนำมาออกข้อสอบ

ภาคศึกษารัฐศาสตร์

อาจารย์มานิชญ์ อารีย์

วิชาที่สอนเป็นวิชาด้านรัฐศาสตร์ เช่น วิชาการเมืองระหว่างประเทศ และ วิชาการก่อการร้ายระหว่างประเทศ โดยจะสอนเป็นทฤษฎีซึ่งเนื้อหารายวิชาไม่สามารถออกภาคสนามได้ จะบอกนิสิตก่อนสอนเสมอว่ารัฐศาสตร์ไม่มีถูกหรือผิด เพราะถ้าอาจารย์รัฐศาสตร์สอนให้นิสิตเชื่อในสิ่งที่อาจารย์สอนนั่นถือว่าเป็นสิ่งที่ผิด สอนนิสิตให้รู้จักวิธีการหาคำตอบและคิด เพื่อสามารถมาต่อยอดประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ จะบอกนิสิตเสมอว่า ความรู้ไม่ใช่ความจริง แต่ความจริงคือความรู้ที่ต้องหาเอง สื่อที่ใช้ในการสอนจะเปิดคลิปข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันให้นิสิตดู ด้านปัญหาที่พบคือระบบคอมพิวเตอร์ในห้องเรียนไม่ทันสมัยและมีไวรัส ทำให้ต้องนำเครื่องส่วนตัวมาใช้งาน ควรมีการปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัยสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาควิชาสังคมวิทยา

อาจารย์ทศพล กฤตยพิสิฐ

วิธีการสอนจะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เวลาสอนจะเดินสอนทั่วห้อง จะพบว่าสื่อที่ดีที่สุดคือการได้สัมผัสของจริง และเหตุการณ์ปัจจุบันที่สนใจมาเป็นประเด็นนำก่อนจะเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนการสอน และจะมีการละลายพฤติกรรมของเด็กก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้ นิสิตมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ผู้สอน และจะทำทายนิสิตตลอด โดยจะเชื่อมโยงเหตุการณ์ปัจจุบันและสิ่งที่สอน ระหว่างการสอบ

ปลายภาค อาจจะให้นิสิตเพิ่มเติมข้อมูลจากที่นำเสนอแล้วข้อมูลไม่ยังไม่สมบูรณ์ โดยให้เขียนข้อเสนอแนะในข้อสอบปลายภาคให้ครบถ้วน

อาจารย์เพชรรัตน์ ไสยสมบัติ

สื่อที่ใช้เป็น PowerPoint โดยจะมีเนื้อหาหลักๆ มีการเปิดคลิปให้นิสิตดู หรือ มอบหมายงานให้นิสิตไปสัมภาษณ์ชุมชนเรื่องสิทธิมนุษยชนและจัดทำเป็นคลิปมานำเสนอหน้าห้องเรียนให้เพื่อนๆ ดู ซึ่งนิสิตก็จะชอบ สนุกได้ความรู้ ถ้าเป็นวิชาที่วิเคราะห์จะให้นิสิตคุยกัน มอบหมายงาน ให้ทำรายงาน และมานำเสนอในห้องเรียน

อาจารย์อัญชลี สุขในสิทธิ์

สื่อที่ใช้เป็น PowerPoint ยกตัวอย่างกรณีศึกษา มีการเปิดคลิปVDO และการฝึกปฏิบัติจริง แต่เวลาสอนจริงจะชอบเขียนให้นิสิตดูและทำใบงานในชั้นเรียน แล้วจะเดินดูทุกคน จะทำให้ทราบปัญหาว่านิสิตเข้าใจที่สอนหรือไม่ ถ้าทำไม่ได้ก็จะอธิบายให้นิสิตเข้าใจ ส่วนสื่อที่ใช้ในการสอนก็ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสอน อาจจะทำบรรยาย นำ แล้วให้ทำแบบฝึกหัด ทั้งนี้การเลือกสื่อการสอนต้องดูกลุ่มนิสิตก่อนว่าควรเลือกใช้สื่อแบบไหนที่นิสิตเขาชอบ บางกลุ่มเช่นนิสิตชั้นปีที่ 1 ชอบการฟังบรรยาย แล้วจด แต่บางกลุ่มก็จะชอบดูคลิปแล้วนำเสนอ ดังนั้นควรเลือกสื่อที่เหมาะสมเพื่อเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์หทัยรัตน์ มาประณีต

มีการใช้เทคโนโลยี IT ในการเรียนการสอนรายวิชา Gender เพราะเป็นรายวิชาที่เน้นการอภิปราย ความแตกต่างของชายหญิงในสังคมโลก โดยวิธีการดังนี้

เมื่อสอนเนื้อหาวิชาการช่วงแรก จะให้นิสิตคิดประเด็น หรือผลกระทบต่อหญิงและชายอย่างไร ถัดมาคือให้นิสิตแบ่งกลุ่ม Outline และแบ่งงานสืบค้น โดยใช้ Smartphone และประมวลความรู้ มานำเสนอในห้องเรียน นอกจากนี้ ยังสอนให้นิสิตทราบถึงแหล่งข้อมูลที่สำคัญทั้งในและต่างประเทศ ผ่านการใช้อินเทอร์เน็ต ในห้องเรียน เพื่อให้นิสิตสามารถสืบค้นหรือค้นคว้าเพิ่มเติมต่อได้ ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์นิสิต มศว “มีทักษะสื่อสาร” สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ (Language) สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ (Teaching) และการใช้ ICT ได้ ปัญหาที่พบคือการใช้คอมพิวเตอร์เน็ตในห้องเรียน บางครั้งเข้าไม่ได้ หรือช้ามาก

อาจารย์ธันนิภาณต์ ชัยนทราคม

วิชาที่สอนหลากหลาย ในวิชาจะมีนิสิตจำนวนมากเนื่องจากเป็นวิชาโท และมีวิชาเบื้องต้นปี 1 สื่อส่วนใหญ่ที่ใช้เป็น PowerPoint ถ้าเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ก็จะชอบจดจะบรรยาย มีรูปประกอบ ฝึกให้นิสิตไปค้นคว้าด้วยตนเองตามหัวข้อที่กำหนด แล้วมานำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย อาจจะทำคลิป VDO หรือ PowerPoint ส่วนวิชาภาษาอังกฤษก็จะฝึกให้นิสิตพูด และทำแบบฝึกหัดในห้อง แบ่งหัวข้อให้ฝึกทำงานเป็นทีม โดยให้นิสิตจับกลุ่มด้วยวิธีจับฉลากกลุ่มละไม่เกิน 10 คน แล้วนำเสนอหน้าห้อง

สรุปการใช้สื่อของคณะสังคมศาสตร์

จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สรุปได้ว่าคณะสังคมศาสตร์การใช้วิธีการสอนไม่เหมือนกับท่านวิทยากรเนื่องจากคณะสังคมศาสตร์มีสาขาวิชาและเนื้อหาวิชาที่หลากหลายและไม่เหมือนกัน ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ก็หลากหลายขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาที่สอน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในห้องเรียนมาก

ที่สุด จะพบว่ามีการใช้ PowerPoint เป็นหลัก และก็มีกระบวนการอื่นๆ มาเพิ่มเพื่อปรับให้เข้ากับผู้เรียนแต่ละกลุ่มและเนื้อหาที่สอนแต่ละรายวิชา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. แบบ Lecture (การบรรยาย) สื่อที่ใช้ประกอบคือ PowerPoint ซึ่งสื่อ PowerPoint จะแบ่งเป็นดังนี้คือ

1.1 มีเนื้อหาประกอบการบรรยาย

1.2 มีเฉพาะหัวข้ออย่างเดี่ยวหรือรูปภาพ และ

1.3 มีคลิป VDO ประกอบ

2. แบบ Interactive (การสื่อสารระหว่างกัน) แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

2.1 ให้ดูคลิป VDO CD หรือดูภาพยนตร์

2.2 การฝึกปฏิบัติจริง เช่น ฝึกในห้องแล็บ การออกภาคสนาม หรือไปศึกษาข้อมูลจากชุมชนจริง

2.3 การใช้ Social Media เช่น การส่งงานผ่าน Facebook หรือการค้นคว้าข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต

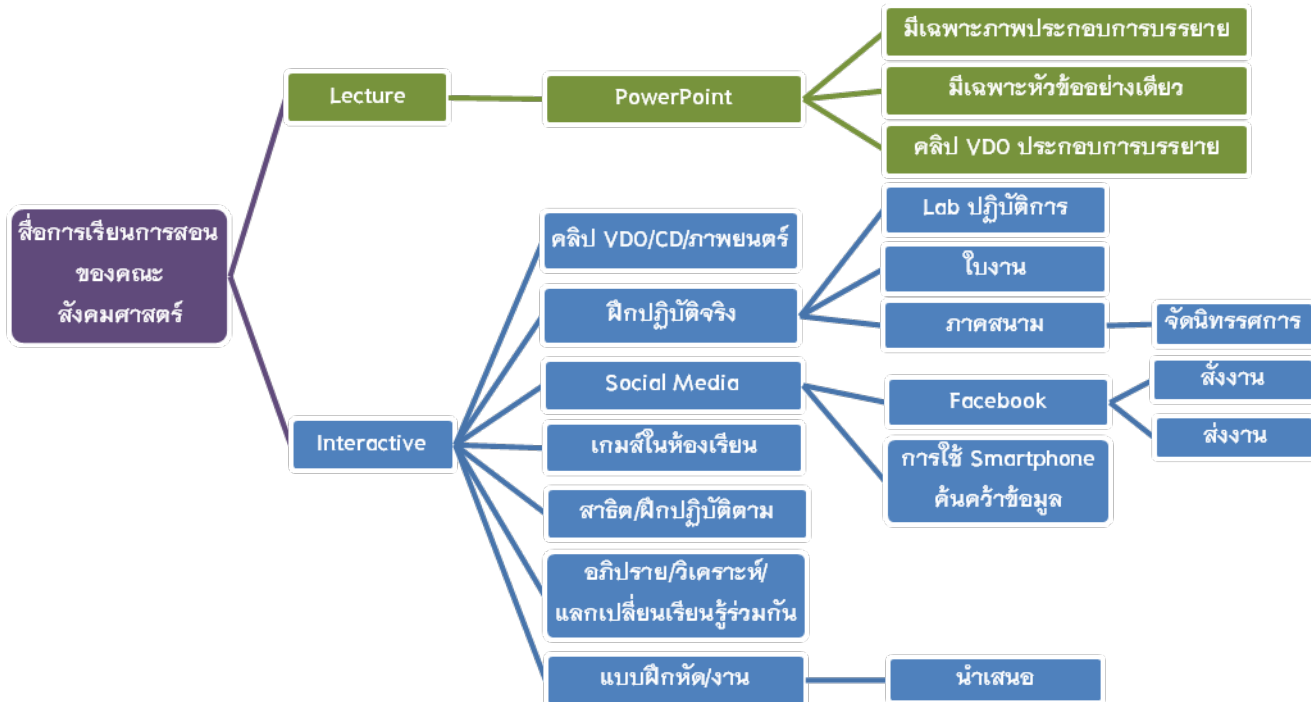
2.4 การเล่นเกมในห้องเรียน

2.5 การสาธิตวิธีทำและให้นิสิตฝึกปฏิบัติตาม

2.6 การอภิปรายในห้องเรียน

2.7 การทำแบบฝึกหัด

แผนภาพ: สื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะสังคมศาสตร์

แผนภาพ: สรุปสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของคณะสังคมศาสตร์

